

ADRODDIAD I'R CABINET
13 RHAGFYR 2016

Aelod Cabinet:	Cynghorydd Dafydd Meurig
Pwnc:	Mater yn codi o'r pwyllgor craffu - Arbedion Effeithlonrwydd Pellach
Swyddog Cyswllt:	Dafydd Wyn Williams – Pennaeth Adran Rheoleiddio [dros dro]

Y penderfyniad a geisir

Cymeradwyaeth ar yr amserlen i weithredu ar Arbedion Effeithlonrwydd a gyflwynwyd i'r Cabinet ar 12 Orffennaf 2016 fel materion yn codi o'r Pwyllgor Craffu ynglŷn ag Arbedion Effeithlonrwydd.

Barn yr aelod lleol
Ddim yn fater lleol

---

1. CEFNDIR

- 1.1 Fe gyflwynwyd adroddiad i'r Cabinet ar 12 Orffennaf 2016 yn amlinellu'r materion a godwyd gan y Pwyllgor Craffu ynglŷn ag Arbedion Effeithlonrwydd a gyfeiriwyd at y Pwyllgor Craffu am waith pellach.
- 1.2 Adroddwyd ar y cynnydd oedd wedi ei gyflawni ar yr Arbedion i wneud gwaith pellach arnynt. Wrth ystyried sylwadau'r Pwyllgorau Craffu yn unol â'r gofyn, fe ddaru'r Cabinet gymeradwyo i'r Adran Rheoleiddio fwrw ymlaen ar y camau canlynol:
  - Ymrwymo i wneud yr Uned Difa Pla mor hunan gyllidol a phosib drwy gynyddu incwm o oddeutu £40,000 y flwyddyn, yn hytrach na diddymu'r gwasanaeth Difa Pla yn ei gyfanrwydd
  - Diddymu swydd Uwch Reolwr Gwarchod y Cyhoedd ac addasu swydd gyfredol yr Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd i gynnwys cyfrifoldeb am y Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd yn ogystal, er mwyn cwrdd â'r arbediad Cam 2 Gwarchod y Cyhoedd (£69,000).
  - Bwrw ymlaen i gyfarfod arbediad o £278,440 fel y manylir yn 5.2 o'r adroddiad a gyflwynwyd, drwy weithredu ar gynllun amgen. Fe fydd y cynllun amgen yn canolbwyntio ar gynyddu incwm (yn deillio yn bennaf o'r ymdrechion i sefydlu Gorchymyn Parcio newydd), newid strwythur a lleihau risgiau sydd yn rhwystro arbedion sydd wedi eu cymeradwyo rhag cael eu gwireddu.

2. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 2.1 Pwrpas yr adroddiad hwn ydi i amlinellu'r amserlen ar gyfer gwireddu arbedion Effeithlonrwydd ym maes Difa Pla ynghyd a'r Arbediad Cam2 Gwarchod y Cyhoedd.
- 2.2 Mae hefyd yn ofynnol i gwrdd ar swm o £278,440 y cynllun amgen. Pan gyflwynwyd yr adroddiad i'r Cabinet ar 12 Orffennaf 2016 yr oedd yr union benawdau a ffigyrau yn eithaf amwys, felly mae'r Adran wedi paratoi rhaglen gadarn ar gyfer y cynllun amgen gyda'r bwriad o'i fabwysiadu yng nghynllun Arbedion yr Adran.

3. RHAGLEN WEITHREDOL

Difa Pla

- 3.1 Mae cryn gynnydd wedi bod yn yr uned Difa Pla wrth weithio tuag at fod yn hunangyllidol. Petai penderfyniad wedi ei wneud i ddiddymu'r Uned, byddai'r Cyngor wedi arbed £28,440, ond wrth wneud y penderfyniad i gadw'r Uned, byddai angen cyrraedd ffigwr o £56,290 er mwyn bod yn gwbl hunan gynhaliol. Gan nad oedd hyn yn realistig gosodwyd amcan o £39,620 fel ffigwr oedd yn bosib i'w gyrraedd drwy gyfuniad o'r canlynol:

Adolygu Ffioedd Contractau Mewnol	£16,500
Adolygu Ffioedd Contractau Allanol	£ 6,500
Adolygu Ffioedd Gwasanaeth Ymatebol	£ 7,500
Denu gwaith newydd drwy farchnata mwy effeithiol	£ 9,120

Cyfanswm **£39,620**

- 3.2 Yr wyf yn falch o adrodd bod y ffioedd bellach wedi eu hadolygu a bod cynnydd hefyd yn marchnata'r hyn mae'r uned yn ei chynnig. Mae hefyd rywfaint o newidiadau rheolaethol gan fod yr uned wedi symud at y Gwasanaeth Eiddo yn hytrach nag eistedd yn y Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd. Mae trefniadau rhaglennu gwaith a darpariaeth swyddfa gefn cadarn wedi eu sefydlu o ganlyniad. Mae'r Adran yn hyderus bod posib cyrraedd y bwlch yma, a bod y ffigwr yn cael ei ddangos i'w wireddu'n llawn ar ddechrau'r flwyddyn ariannol 2017-18.

Cam 2: Lleihad o 10% pellach yng nghyllideb Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd

- 3.3 Penderfynwyd yng nghyfarfod y Cabinet 12 Orffennaf 2016 i gwrdd â'r arbediad hwn drwy ddiddymu swydd Uwch Rheolwr Gwarchod y Cyhoedd ac addasu swydd gyfredol yr Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd i gynnwys cyfrifoldeb am y Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd.
- 3.4 Mae'r trefniadau hyn bellach yn eu lle, a'r gwaith papur newid strwythur yn cael ei baratoi, ac felly mae yn rhesymol rhaglennu'r arbediad hwn ar gyfer chwarter cyntaf flwyddyn ariannol 2017-18.

Cynllun Amgen

- 3.5 Fe gofiwch mai bwriad y cynllun amgen oedd cyfarch bwllch tebygol o arbedion wedi eu cymeradwyo oedd gyda risg o beidio â chyflawni. Mae'r cynlluniau rhain wedi eu hamlinellu yn nhabl 1 isod.

Tabl 1: Arbedion angen eu hystyriaeth mewn cynlluniau amgen:

CYNLLUN	SWM
Cam 3: Lleihad o 10% pellach yng nghyllideb Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd	£ 43,150
Hysbysebu ceisiadau Cynllunio	£ 15,000
Arbedion wedi eu cymeradwyo - lefel risg oren	£ 85,290
Arbedion wedi eu cymeradwyo - lefel risg coch	£ 35,000
Deheud i gwrdd ag arbediad i gwrdd â'r diffyg o ddau gynllun cydweithio wedi eu hepgor .	£100,000
Cyfanswm	£278,440.00
Cyfanswm heb gynnwys yr arbediad deheud	£178,440.00

- 3.6 Cytunwyd i gwrdd â'r bwllch drwy weithredu fel a ganlyn:
- Cynyddu incwm (yn deillio yn bennaf o'r ymdrechion i sefydlu Gorchymyn Parcio newydd).
  - Lleihau'r risgiau sy'n rhwystro arbedion sydd wedi eu cymeradwyo rhag cael eu gwireddu
  - Newidiadau strwythur

Cynyddu Incwm

- 3.7 **Incwm Ychwanegol Parcio [Gorchymyn Newydd]:** Bellach mae'r Cyngor wedi mabwysiadu'n derfynol y Gorchymyn Parcio newydd ar gyfer y sir. Bu hon yn broses faith a chymhleth ond yn dilyn proses ymgynghori gynhwysfawr mae'r Gorchymyn bellach wedi ei gyhoeddi ac rydym yn rhoi trefniadau ymarferol mewn lle megis gosod peiriannau, arwyddion a gwneud gwaith gwella cyffredinol i'r meysydd parcio fydd yn dod yn rhan o drefn talu ac arddangos am y tro cyntaf. Canlyniad hyn oll, fel yr adroddwyd i'r Cabinet ar Dachwedd 24ain y llynedd, fydd incwm newydd oddeutu £158,000.
- 3.8 Mae'r Adran felly yn gyfforddus rhaglennu'r arbediad hwn ar gyfer chwarter 1 o flwyddyn ariannol 2017-18.
- 3.9 **Incwm Ychwanegol Parcio [Ymdrech Ychwanegol]:** Yn ogystal â chreu incwm ychwanegol drwy gyflwyno trefniadau talu ac arddangos o'r newydd, mae'r Uned Parcio hefyd wedi bod yn gwneud gwaith i gynyddu'r defnydd o feysydd parcio sydd wedi bod o dan y trefniadau hyn ers rhai blynyddoedd. Yn dilyn derbyn sylwadau gan ddefnyddwyr y meysydd parcio bu i ni adnabod fod angen gwella cyflwr rhai lleoliadau, angen marcio llecynnau parcio yn gliriach, gwella arwyddion a sicrhau fod ymddangosiad y meysydd parcio yn groesawus a diogel. Gwyddom fod sawl cwsmer wedi cyfeirio at hyn wrth i ni eu holi dros y misoedd diwethaf. Mae'r ymdrechion hyn wedi arwain at incwm uwch o'r meysydd parcio yn gyffredinol ac rydym yn

gyffyrddus y gellir cyfrannu oddeutu £35,000 tuag at y cynllun amgen hwn. Mae lle i gredu os gallwn barhau gyda'r ymdrechion hyn y gallwn weld cynnydd uwch eto yn y dyfodol.

- 3.10 Mae'r Adran yn ogystal wrthi'n sefydlu trefn debyg i'r un yn y Gwasanaeth Cynllunio drwy godi ffi am gynnig cyngor yn y maes Gwarchod y Cyhoedd lle mae hynny'n ymarferol. Mae hwn yn faes lle mae gwasanaethau Gwarchod y Cyhoedd mewn siroedd cyfagos (megis Sir Conwy) hefyd yn y broses o gyflwyno trefniadau ar gyfer codi ffi am gyngor, a hynny er mwyn adfer costau'r Cyngor am wasanaethau dewisol. Mae awdurdodau mewn rhannau eraill o Gymru, megis Cyngor Sir Fynyw, Cyngor Powys a'r gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd ar y cyd sydd gan Cyngorau Caerdydd, Bro Morgannwg a Phenybont ar Ogwr, eisoes wedi mabwysiadu trefn ar gyfer codi ffi am gyngor, a hynny'n bennaf yn y maes diogelwch bwyd.. Y bwriad yw cael cytundeb i'r egwyddor o godi ffi yn ei le fel bod y trefniadau ar gyfer codi ffi yn weithredol o'r 1 Ebrill 2017 ar gyfer codi ffi am gynnig Cyngor ar faterion perthnasol ym meysydd gwaith Gwarchod y Cyhoedd. Disgwylir i'r trefniant yma gynhyrchu oddeutu £5,000 y flwyddyn o incwm ychwanegol.

Lleihau Risgiau

- 3.11 Mae gwaith wedi ei wneud i geisio gwireddu gymaint o'r arbedion a phosib o'r penawdau oedd dan risg. Yr oedd yr agweddau lefel risg oren a gyflwynwyd ar 12 Orffennaf 2016 sydd wedi eu hamlinellu yn nhabl 1 o'r adroddiad yn cyrraedd swm o £85,290. Bellach, mae'r Adran wedi llwyddo i leihau'r risgiau yn y category risg "*tebygol fod problem o gyrraedd yr arbediad disgwylir*" **[Oren]** i ffigwr o £23,290 sydd yn rhyddhau £62,000 i'r cynllun amgen.

Newid Strwythur

- 3.12 Mae cryn dipyn o waith wedi ei wneud gan yr Adran i edrych ar y strwythur, ac yn fwy penodol edrych ar sefydlu timau/ unedau mwy ond llai ohonynt.
- 3.13 Wedi edrych ar yr arbedion posib o ail strwythuro mae'r Adran o'r farn y gellid arbed £18,000 drwy hyn.
- 3.14 Mae'r Adran o'r farn y gellir gwireddu'r arbedion rhain mewn 2 ran gan gyfarfod arbediad o £9,000 yn chwarter 1 o flwyddyn ariannol 2017-18 a £9,000 pellach yn chwarter 3.

Crynodeb o'r rhaglen

- 3.18 Mae tabl yn amlinellu'r crynodeb o raglen gweithredu'r arbedion a thrafodwyd yn yr adroddiad yma wedi eu dangos yn nhabl 2. Gwelir bod cyfanswm yr hyn sy'n cael ei gynnig yn **£387,000**

Tabl 2: Rhaglen gweithredu arbedion a drafodwyd ynn Nghabinet y Cyngor 12 Orffennaf 2016.

Arbediad	Blwyddyn Ariannol 2017-18				
	Chwarter 1	Chwarter 2	Chwarter 3	Chwarter 4	Cyfanswm
Uned Difa Pla	£40,000				£40,000
Cam 2 Gwarchod y Cyhoedd	£69,000				£69,000
Is-gyfanswm	£109,000				£109,000
Cynlluniau Amgen					
Incwm ychwanegol parcio (gorchymyn newydd)	£158,000				£158,000
Incwm ychwanegol parcio (ymdrech ychwanegol)	£35,000				£35,000
Incwm ychwanegol GyC	£5,000				£ 5,000
Lleihau Risg	£62,000				£62,000
Newid Strwythur	£ 9,000		£9,000		£18,000
Is cyfanswm cynllun amgen	£269,000		£9,000		£278,000
Cyfanswm terfynol	£378,000		£9,000		£387,000

4. ARGYMHELLIAD

- 4.1 I dderbyn y rhaglen o wireddu'r arbedion a drafodwyd yn Cabinet y Cyngor ar 12 Gorffennaf 2016 ynghyd a monitro'r rhaglen drwy'r drefn monitro arbedion sydd wedi ei gymeradwyo.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

"Mae'r adroddiad sydd ynghlwm i'w gymeradwyo. Yn amlwg mae achos yma o wireddu rhai arbedion effeithlonrwydd mewn ffordd wahanol i'r hyn a fwriadwyd yn wreiddiol ond mae'r cynigion diwygiedig yn glir, yn dderbyniol a hefyd yn gyson a'r drafodaeth a gafwyd yn y Cabinet ym mis Gorffennaf diwethaf."

Y Swyddog Monitro:

Rhoddir unrhyw sylwadau o safbwynt priodoldeb yn y cyfarfod.

Y Pennaeth Cyllid:

Cyflwynir unrhyw sylwadau o safbwynt priodoldeb ariannol ar lafar yng nghyfarfod y Cabinet

---

Atodiadau

Dim